

4

okt 2000

lys&liv

INFORMASJONBLAD FOR MENIGHETSFAKULTETET

MENIGHETSFAKULTETET
BIBLIOTEK

**Midt-i-livet-
prester med
jord under
neglene**
side 2

**Studentrådets
visjon: Fokus
og forenkling**
side 7

**De skriver de
jødekristnes
historie**
siste side

**Er det plass
for oss i kirken?**
midten

FOTO: MARIANNE TORP

Åslaug Elvebakk:
Cand.philol. med
kr.d hovedfag.
Lang yrkeserfaring fra
skole- og organisa-
sjonsarbeid og som
landsungsdomssek. i
Santalmisjonen i 15 år.
Diverse vikariater som
menighetsprest

Jon Ytrehorn:
Utdanning som lærer
med kr.d mellomfag
og pedagogikk.
Landsek. i Kristent
Pedagogisk Forbund
og instituttsek. i IKO
Kateket siden 1978 i
Hornindal
Prestevikar, Hornindal

*De to første Praktikum- studentene på
MF uten cand.theol.-eksamen, Åslaug
Elvebakk og Jon Ytrehorn.*

FOTO: MARIANNE TORP

Møte med de to første på Praktikum uten cand.theol.-eksamen:

– Kirken trenger prester med jord under neglene!

Åslaug og Jon er historiske. I hvert fall MF-historiske. De er de aller første som får ta Praktikum her uten først å ha gått veien om cand. theol. Hver for seg representerer de begge de to kategoriene av personer som nå kan få stempelen «godkjent».

– I dag har vi hatt om talen presten holder ved begravelser, forteller Jon. – Det var veldig lærerikt. Selv har han forrettet ved mange begravelser allerede i hjemmemenigheten sin i Hornindal der han har fungert som prestevikar på fullmakt fra biskopen. Men på Praktikum får han ny kunn-

skap og han får brynet seg på måten han gjør ting på. – Du må skrive at jeg trives svært godt på Praktikum. Det er en gave å få gå der, sier han tydelig begeistret.

Åslaug nikker. – Jeg tar til meg ny kunnskap, samtidig som en del er kjent fra før. Det viktigste for meg er tid og rom for refleksjon. Vi har midt-evaluering nå, og da har vi prøvd å sette ord på hvordan det oppleves å sette seg på skolebenken med mennesker som er minst 25 år yngre. De har ofte andre innfallsvinkler som utfordret til ny gjennomtenkning, samtidig om vi sitter med andre typer erfaringer. Uansett er det spennende å reflektere over at vi befinner oss i ulike livsfaser, men er på vei inn i det samme yrket, nemlig en utfordrende prestedtjeneste.

– Jeg skulle ønske at andre i vår alder (Jon er 60) kunne få del i det samme som oss, sier Jon. – Tenk å

kunne sette seg ned og ta imot så mye verdifullt! En del av kandidatene gleder seg til å bli ferdig, men jeg nyter dette halvåret og synes jeg får en kjempeinspirasjon til tjenesten. Det eneste som er dumt er at jeg skulle ha lært dette for minst 20 år siden! Forresten mener jeg at et halvårlig Praktikum er altfor kort. Modning er en prosess som tar tid!

Jon Ytrehorn skal ordineres i sin «heimedyrkje» i Hornindal 4. juledag. Det er en dag han ser fram til med glede og forventning. Han er ikke fremmed for hva det vil si å være prest. Biskop Hagesæther i Bjørgvin har benyttet ham mye allerede som vikar for soknepresten som har vært rammet av sykdom. For ham er biskopens kall helt avgjørende.

Min biskop har gitt et klart mål for vårt arbeid i Bjørgvin bispedømme: Å gjøre Kristus kjent, trodd, elsket og

- Etter en lang og omstendelig prosess har Den norske kirke i år innført en ordning med at personer uten cand.theol-eksamen kan bli vigslet til prest og få fast stilling.
- Aktuelle personer deles inn i to kategorier: De med en tilsvarende solid utdanning, men med andre fag som kan være relevante i sammenhengen, og de som ikke oppfyller kompetansekravet som har personlige forutsetninger som gjør dem særlig kvalifisert for prestedtjeneste. I det siste tilfellet er det en av biskopene som søker for vedkommende.
- En egen evalueringsnemnd er opprettet for å vurdere kompetansen for de søknader som kommer inn.
- Menighetsfakultetet tok denne høsten i mot de to første «ikke-teologene» på Praktikum.

Jon har fest for ungdom i bygda hver natt til 17.mai. Her har han samlet noen av dem rundt sin elektriske bil, Emil.

Aslaug har bl.a vært leder for et samarbeidsprosjekt mellom Santalmisjonen og Bangladesh Lutheran Youth. Her er hun (til høyre) i aksjon på et komitemote i Bangladesh.

etterfulgt. Dette målet ønsker jeg også å gjøre til mitt i den menighet jeg går til.

Jon blir fungerende sokneprest i Hornindal. Han er sterkt knyttet til bygda si og til gårdsbruket han har der. I -78 begynte han som kateket på deltid, kombinert med klokkestjeneste. – Etter 20 års tjeneste hadde jeg gitt det jeg hadde å gi. Gjennom de prestevikariatene jeg så gikk inn i, modnet det seg fram en sterk lengsel etter å bruke de siste yrkesaktive år i prestedtjeneste.

Men Jon er ikke med på at han svikter katekettjenesten ved å begynne som prest. – Jeg legger av meg kateketopp-gavene, men jeg tar med meg kateketens kall, sier han, og blir rent overrasket over hvor godt de ordene satt.

Han brenner for dåpsopplæringen i kirken og i samfunnet.

Åslaugs vei er en helt annen. Lenge var prestedtjeneste helt uaktuelt. Hun var opprinnelig motstander av kvinners prestedtjeneste, men har alltid likt å forkynde og formidle Guds ord. Etter 15 år som landsungdomssekretær måtte hun gjøre et valg. Ville hun satse på administrasjon eller ville hun bli formidler? Hun tok en årsenhet kirkeleg ledelse og administrasjon, og trivdes med det. Men det som virkelig gav mersmak var de prestevikariatene hun hadde: Leksvik og Sørumsund er to steder hvor Åslaug har fått prøve seg som prest. Her høstet hun så positive og viktige erfaringer at det ble klart for henne hva hun ville. Da den nye ordningen med ordinasjon av ikke-teologer ble kjent, var saken klar. Åslaug ville bli prest.

Nå er hun tilbake på MF på sitt gamle studiested og arbeidsplass. Hun

var studieveileder på det gamle "instituttet" midt på 70-tallet. Aslaug er på søkerstien og vet ikke nå hvor ferden går etter jul.

Ingen av de to tror at deres vei etter hvert vil bli den vanlige veien inn i prestedtjenesten.

Teologistudiet må fortsatt være hovedveien, mener Jon, og skynder seg å legge til: Teologene må bli mer frimodige til å bruke teologien sin. Alt for mange tilpasser seg forventningen om å fore et enkelt språk og ikke holde på for lenge på "stolen". De utvisker seg selv, blir liksom så teologisk tannløse. Likevel så tror jeg prestandene trenger folk med en annen bakgrunn også. Det kan være godt å få inn noen prester med "jord under neglene". Det kan berike forkynnelsen, tror han.

Jeg har bare mott positive reaksjoner på at jeg skal bli prest, forteller Åslaug. – Det var på tide at folk med din bakgrunn kan bli prest, sier mange.

Et spennende spørsmål er jo hva dette gjør med forståelsen av prestedtjenesten som en livslang tjeneste. Det vanlige har jo vært at prester velger å gå inn i tjenesten midt i 20-årene. For disse to er det annerledes. På høstens Praktikumskull er de i alt fem midtlivs-studenter som har hatt andre yrker først.

Har de så noen råd til andre som lurer på om de har et kall og om de skal gå den samme veien?

Ta prestevikariatet over noe tid, sier Åslaug. – Det vil gi et realistisk bilde og en vil kjenne om en trives med dette.

Enig, sier Jon. – Men jeg vil legge til: Snakk med din Gud, dine nærmeste og din biskop.

Lys og Liv i ny drakt

Lys og Liv kommer fra og med dette nummer i ny drakt. Vi har endret litt på formatet, og selve den grafiske utformingen er blitt fornyet. Når det gjelder disponeringen av stoffet og faste spalter, er det bare noen små endringer. Vi har hatt det "gamle" formatet i drøye fem år, og det er ganske lenge i avis- og blad-verdenen. "Forandring fryder" heter et gammelt ordtak som vi tror også gjelder Lys og Liv.

Vi som jobber med bladet håper dere liker den nye utformingen, og ikke minst - at dere synes det er enda mer verdt å lese enn før. Lys og Liv er MFs viktigste kanal ut til alle dere som er opptatt av hva som skjer på MF. Nær 26.000 abonnenter forteller at fakultetet har et stort kontaktnett. Mange av dere støtter oss også med pengegaver. Tidligere og nåværende studenter, MF-foreningene og MFs mange støtte-spillere rundt omkring har krav på å få skikkelig informasjon om hva som rører seg i Gydas vei 4 på Majorstua.

Dere som synes det er lenge mellom hvert nummer av bladet, og som er fortrolig med å bruke internett, kan få mer informasjon på vår hjemmeside, www.mf.no. I Aktuelt-feltet på førstesiden legger vi kontinuerlig ut informasjon om store og små saker.

En ny spalte starter vi denne gang; Fra studenthold. Det er studentene vi jobber med og for. Derfor synes vi det er viktig at de også får slippe til orde i Lys og Liv. Vi har også planer om å la lærerne levere bidrag fra sitt store forråd av teologiske kunnskaper, men dette vil vi komme tilbake til. Vi deler ikke ut alle godbitene på en gang.

Et viktig poeng for redaksjonen er ønsket om å gi en riktig balanse mellom seriøse reportasjer/intervjuer og mer collage-preget stoff. Noen temaer går vi mer i dybden på, mens andre ting blir mer overflattisk berørt. Gode bilder vil vi fortsatt legge vekt på. Takket være Marianne Torp som stiller opp med sitt kamera ved små og store anledninger, så vil bladet fortsatt ha mange bilder "på kryss og tvers" - og ellers. Lister med nye studenter og hvem som har tatt eksamen vet vi også blir lest. Her kan du lete etter navn fra ditt distrikt og din menighet. Gjør som mange av MF-foreningene våre: Bruk listene som forbønnslistel!

Det er mitt håp at dette bladet med så lange tradisjoner (66. årgang!) fortsatt kan være med og tjene MFs sak i vår kirke og i vårt folk.

God lesning!

Jon-Geir Dittmann
redaktør

Utgiver:

Det teologiske
Menighetsfakultet

Ansvarlige redaktører:

Direktør Finn Olav Myhre
Dekanus Lars Østnor

Redaktør:

Jon-Geir Dittmann

Redaksjonssekretær/

fotograf:

Marianne Torp

Redaksjonsmedlem:

Asle Rossavik

Lys og Liv er informasjonsbladet til Det teologiske Menighetsfakultet. Bladet utkommer med 5 nummer årlig, og sendes til ledere for MF-foreningene, samtlige menighetsråd og alle navngitte bidragsytere. Alle som ønsker det, får bladet gratis tilsendt. Ved kildeangivelse kan artikler fra Lys og Liv fritt gjengis.

Gaver til MF:

Alle gaver du gir til MF's arbeid kan du trekke fra på selvangivelsen i følge skattelovens paragraf 44. Mottatte gaver innrapporteres til skattekontoret.

MF tilbyr følgende studier:

- Kristendomskunnskap grunnfag, mellomfag og hovedfag
 - Teologistudiet med praktisk-teologisk seminar
 - Kateketutdanning
 - Etter- og videreutdanning
- Ta kontakt med studieveilederne!

Besøksadresse:

Gydas vei 4, Oslo
Postadr.: Postboks 5144
Majorstua, 0302 Oslo
Tlf.: 22 59 05 00.
Fax.: 22 69 18 90
Bankgiro: 6039.05.58409
Postgiro: 0801 5128780
E-post: infoavd@mf.no
MFs hjemmeside:
www.mf.no
Fax til red.sekr/
informasjonsavd.:
22 59 05 01

Grafisk produksjon:

th-design, Skårer
Trykk:
Ostfold Trykkeri, Askim
Opplag dette nr: 26.000

Neste nr. kommer
desember 2000

Gode venner – hvilken ressurs for MF!

Tankevekkende er det at vi, ved en så godt forankret institusjon som Menighetsfakultetet, kjenner urolig spenning når statsbudsjettet legges frem om høsten. Hva er nytt dette året? Er tilskuddssatsen endret? Er godkjent studenttall endret? Er prosentsatsen for tilskudd til private høyskoler vurdert på nytt igjen? Alle våre spørsmål og de svarene som statsbudsjettet gir, har med anerkjennelse av fakultetets faktiske nytte for kirke og skole å gjøre. Utdanningen av prester, kateketer og lærere på høyeste akademiske nivå er et høyst nødvendig tilfang i det offentlige utdanningsystem.

Selvsagt bør det være slik at alle offentlige institusjoner, private eller statlige, skal ha dekket sine kostnader knyttet til å ha et godkjent ansvar for utdanning. Det er langt fra tilfellet i dag. Det selvsagte blir gjerne betegnet som det ideelle eller ønskelige, men av ulike grunner kan ikke det ideelle bli selvsagt. Slik tales det gjerne fra bevilgende, offentlige myndigheter.

Derfor er det vi på Menighetsfakultetet taler så mye om og takker så mye for alle dere som er våre venner. Gode venner er en ressurs vi her i Gydas vei alltid taler med respekt og ydmykhet om. Når melding om at fakultetet er inn-

satt som arving i et booppgjør når oss, stanser vi opp og sier til hverandre: "Heldige er vi som har gode venner." Vennskap gir seg utslag i omsorgen for å utdanne og danne gode tjenere til menighetene. Det er vår del av vennskapet. Dere som er våre venner, ber for oss og med oss. Vi kjenner det og takker for det.

«Friend raising» er en amerikansk og konkret handling for å utdype vennskap og legge grunnlag for å etablere nytt vennskap. Vår informasjonssjef Jon-Geir Dittmann har etter studieopphold i USA ved Luther Seminary inspirert oss, og styret for MF, til å tenke og handle for å utvikle vennsapsrelasjoner mellom den enkelte MF-venn /giver og MF. Styrets leder har tatt et eget ansvar for å utvikle gode handlinger og gode vennskap. En god spenning og forventning kjennes vi ved i denne sammenheng, uavhengig av varierende offentlige bevilgninger til Menighetsfakultetet.

Finn Olav Myhre
direktør

– Nå må vi slå ring om fakultetet!

I forslaget til Statsbudsjettet for år 2001 har regjeringen foreslått et kutt i Statsstøtten til MF på 2,912.000. Dette er dramatisk, og det vil føre til et langt dårligere studietilbud til våre studenter. Det er et paradoks at samtidig som man foreslår å øke antall prestestillinger med 35, så ønsker man å svekke kraftig den institusjonen som utdanner de fleste av prestene.

Bakgrunnen for reduksjonen er at departementet bruker en annen beregningsnøkkel enn før. Man har halvert støtten vi får pr. student på Praktikum. I tillegg har man valgt å gå inn på en differensiering mellom studenter på lavere og på høyere nivå. Dette slår veldig negativt ut for MF som har flest studenter på lavere nivå (grunn og mellomfag).

– Jeg opplever det underlig at man innfører nye beregningsmåter for statsstøtte før man har behandlet Mjøs- utvalgets innstilling om fremtidig

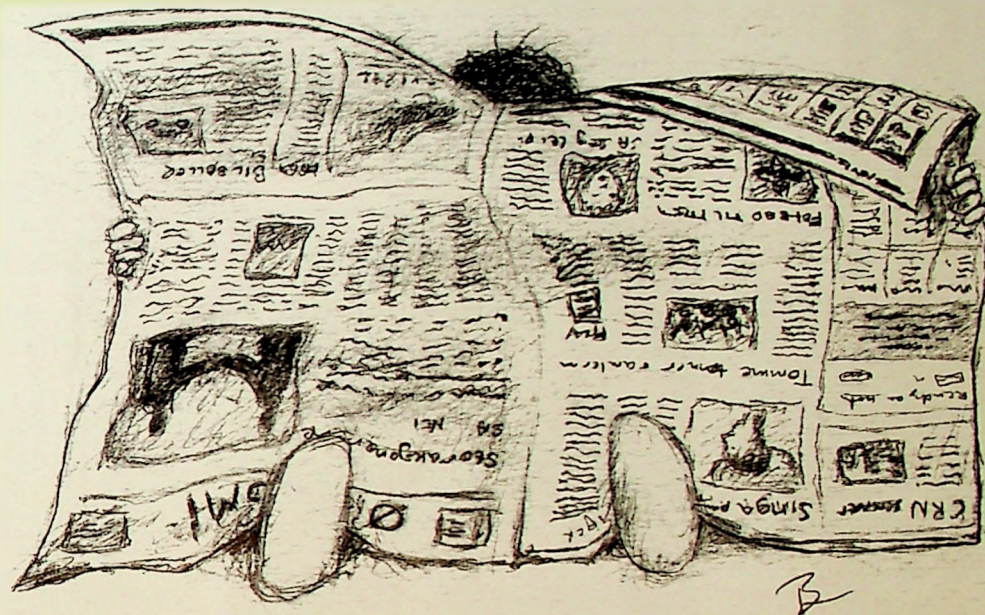
høyere utdanning i Stortinget, sier direktør Finn Olav Myhre. – Man har utsatt en bebudet gjennomgang av utregning for tilskudd til private høyskoler nettopp i påvente av Mjøsutvalgets rapport. Likevel har man, underlig nok, foretatt justeringer som for enkelte institusjoner får drastiske konsekvenser hvis de blir vedtatt.

I denne situasjonen blir gaver viktigere enn noen gang før. – Nå må vi slå ring om MF og gi så det monner, sier styreleder Torbjørn Lied. – Uansett om dette budsjettet blir vedtatt eller ikke, har MF et klart behov for å styrke sin økonomi. Det er jo studentene dette i første rekke går ut over, men på sikt vil det lamme kirken og organisasjonene om MF ikke kan opprettholde den kvaliteten på sin virksomhet som fakultetet er kjent for. Pr. 31.08.00 ligger gaveinntektene på ca. 130.000 kroner under det som er budsjettet.

Uten mål og mening

Jeg har en datter på 1 1/2 år. Hun har det travelt om dagen. Hun prater i alt som kan minne om en telefon, hun rører i små gryter og smaker, har opptil flere dukkebarn som hun mater, steller og kysser (før hun hiver dem fra seg), hun går tur med sin Brio marihøne, og ikke minst er hun iherdig opptatt av å lukke hageporten som vender ut mot en trafikkert riksvei – uvitende om at det er for hennes skyld denne porten må holdes stengt. I det hele tatt; livet til min lille datter er fullt av gjøremål, som hun utfører helt uten mål eller mening. Hennes eneste grunn til alt hun gjør er at jeg har gjort noe lignende for henne, eller aller helst hennes eldre søstre.

Når jeg iakttar datteren min og alle hennes forunderligheter, må jeg tenke på Israelsfolket i Det Gamle Testamente. De gjorde mye rart. Tenk på utferden fra Egypt. Rett før oppbrudd og utferd spiste de usyret brød, slaktet et lam og strøk blodet over dørstokken der de bodde. Og selv om Moses forklarte at det skulle redde dem fra Herrens dødsengel, kan det ikke ha vært lett for den enkelte israelitt å finne noe fornuft i dette. Men de gjorde det like fullt. Og ikke nok med det; hvert eneste år etter dette fortsatte de disse underlige gjøremålene. Jeg synes jeg ser for meg barna som følger etter foreldrene for å hjelpe til på sitt vis. Etter hvert har de gjort det mange ganger og er blitt store nok til å spørre: "Hvorfor gjør vi egentlig alt dette?" Da, endelig, kommer ritualene til sin fulle rett og når sin dypere mening: Foreldrene svarer at dette gjør vi til minne om Herren som førte våre fedre ut av Egypt, og så forteller de hele den mektige fortellingen om

igjen, og undrer seg over Herrens storhet og godhet.

«Gud er en suveren pedagog»

Egentlig har vi det litt som Israelsfolket alle sammen. Å stå i en kristen sammenheng og leve ut en kristen tro er langt på vei å ta del i uttrykksformer og yringer som på mange måter går langt over hodene på oss. Hvem kan, med hånden på hjertet, beskrive og utdype hva som menes med legemets oppstandelse, eller hvem kan forstå at når vi tar imot brød og vin, så er det Kristi legeme og blod? Jeg gjør det ikke, men jeg deltar likevel. Og selv om jeg verken kan forklare ordene eller alle handlingene som knytter seg til troen, er de likevel ikke fremmede. Jeg gjør det jo igjen

og igjen, og for hver gang oppleves det mer kjent – og mer riktig. Kanskje stiller jeg noen spørsmål og får av og til noen forklaringer, men mest av alt tilegner jeg meg en innsikt jeg ikke helt kan sette ord, på men som like fullt gir troen innhold. De vante, faste formene blir så å si større enn forklaringene, og gir mening som rekker dypere enn hva jeg faktisk kan forstå.

Gud er en suveren pedagog. Han vet at jeg finner mål og mening, bare jeg får lov til å øve meg – igjen og igjen, til det blir en del av livet mitt. En dag vil også datteren min finne mål og mening for alle sine sysler. Hun må bare utføre dem mange ganger først, og la lekens mange gjentakelser gi henne innsikt i livet. Men foreløpig nyter jeg synet av en forunderlig unge som farer rundt og har det svært travelt.

Kristin Moen Saxegaard
Stipendiat i
Det gamle
testamente

Kristin Moen Saxegaard
Illustrasjon: Bendik Solli Schoien

Mange ville høre Magnus Malm

Luther Forlag arrangerte 25. september seminar hvor den kjente svenske forfatteren Magnus Malm holdt to foredrag på MF. Malm er forfatter av bøkene Veivisere, I lamnets tegn og Fotspor i glasstrappen. Her sammen med forlagssjef Asle Dingstad i Luther Forlag til venstre og rektor Halvor Nordhaug til høyre.

Studentene slo lærerne 3-1

I en fotballkamp slo studentlaget lærerlaget med 3-1. Professor Tormod Engelsviken scoret en gang – men i feil mål! Her i dyp meditasjon etter fadesen

Foto: Asle Rossavik

Studentrådet på MF

Dette semesteret består SR av (fra venstre), Elisabeth Hermstad Løvlien, Arnt Johan Vistnes, Sveinung Enstad, Knut Magne Nesse, Tone Stangeland Kaufman (leder), Just Salvesen og Eva Klokkerud som sitter i studentråde

Semesteråpning med Bondevik

Det ble en strålende dag med gudstjeneste i Vestre Aker kike, kirkekafe ute i det fri og offisiell samling på MF. Biskop Odd Bondevik holdt åpningsforelesningen over tema Min visjon for norsk teologi og kirkeliv. Der ble også tid til enkeltsamtale med student Bård Løkken Knapstad.

Ivrig MF-venn

Sverre Rafoss fra Folkeuniversitetet på Sola har skaffet MF mange SKRL-studenter. I forbindelse med Semesteråpningen var han spesiell gjest på MF. Her med Lars Østnor.

60 år for Menighetsfakultetet

Professor Hallesby startet Broderingen på sitt besøk i Egersund i 1940. Siden da har en trofast gruppe vært samlet hver 3. uke til bibelstudie og forbønn for bl.a. MF. Hver måned sender de penger til MF. I forbindelse med at de feiret 60 år ble dette bildet tatt. Bak: Oddvar Tveit, Nils Skadberg, Leif Melhus, Magnus Tingedal, Tønnes Hammersmark. Foran: Thorleif Drange og Thorleif Leidland. Jacob Melhus og Inge Bjørn Rossavik var ikke tilstede da bildet ble tatt. Vi er takknemlig for alle trofaste grupper og enkeltpersoner som støtter MF med forbønn og penger!

T. B. Barratt-ekspert til Norge

David Bundy fra Christian theological Seminary, Indiana, USA holdt seminar om Pinsebevegelsen og metodismen i Norge! Hva skiller og hva forener? Et historisk perspektiv. Bundy er regnet som den fremste forskeren på grunnleggeren av pinsebevegelsen i Norge og Europa, T. B. Barrat. I den forbindelse har han også lært seg norsk. Fra venstre Ole Borgen fra Metodistkirken, David Bundy, Terje Hegertun fra Pinsebevegelsen og Tormod Engelsviken fra MF.

Utsendelse og forbønn

Det er tid for 4 ukers menighets-/ undervisningspraksis for praktikum- og kateketstudentene. I en egen utsendelses- og forbønnshandling før de dro til sine praksissteder, ble det tent et lys og bedt for hver enkelt. Turid Henriette Skarbo og Tom Egil Nordengen tenner lys.

International Coffee-bar

Annenhver onsdag er det uformell samling spesielt beregnet på utenlandske studenter ved MF. Ofte er det en av disse studentene som forteller fra sin bakgrunn og på den måten blir de alle mye bedre kjent med hverandre. Fra venstre Godfrey Tahona Walalaze fra Tanzania og Alexander Alexandrovich Gorbounov fra Russland.

Besøk fra nord

Praktikumskandidatene fikk besøk av (fra venstre bak) prost i Indre Finnmark prosti Per Oskar Kjølås og stiftskapellan Gunn Elvebakk. Her sammen med kandidatene Birgit Lockertsen og Einar Bach Skomsvoll.

Dobbel 50-årsfeiring

Svein Olaf Thorbjørnsen og Per Arne Dahl fylte begge 50 år i august, henholdsvis 3. og 18. Slike dager blir markert med kake i lunsjen og begge jubilentene ser rimelig fornøyd ut.

Fokus & forenkling

"Den som gapar över för mycket, mistar ofte hela stycket", sa nylig den svenske retreatlederen og forfatteren Magnus Malm på et seminar holdt på MF. Han fortalte om hvordan løve-hunnen fokuserer på byttet på en slik måte at hun overser alle andre enn akkurat den ene, som skal bli løvemat for henne. Kunsten å være nærværende i det avgjørende. Kunsten å forenkles. Kunsten å velge bort.

Vi i Studentrådet (SR) på MF merker at enkelte av de foreskrevne gjøremålene vi utfører år for år suger krefter og motivasjon. Vi står i spissen for et stort maskineri, som det blir stadig vanskeligere å skaffe arbeidere til. Spørsmålet blir da: Hva ønsker vi å utrette, og hva bruker vi faktisk tid på? Hvordan kan vi utnytte ressursene på en mest mulig gunstig måte? Hva bærer frukt, og hva kan vi kutte ut uten at noen som helst vil merke det? Vi trenger kort og godt en skikkelig vareopptelling, hvor vi kritisk gjennomgår virksomheten vår med tanke på å skjære bort de grenene som ikke bærer frukt. De som bare tynger treet. Derfor er vår visjon for 2001: FOKUS & FORENKLING!

Men det er mye lettere å bygge opp noe og starte noe nytt enn det er å legge ned ting. Det er vanskelig å kutte aktiviteter. Det er skremmende å forenkles byråkratiet. Selv om de fleste av oss er enige om at det er nødvendig. For det kan jo hende at vi plutselig trenger de og de papirene. Eller at tungroddene regler en og annen gang kommer godt med. Eller at folk vil savne visse aktiviteter og arrangement, som de imidlertid aldri støttet opp om mens de var tilgjengelige. Dette tror jeg gjelder både for studentdemokratiet på MF, for MF generelt og for mye menighetsarbeid rundt omkring i menighetene våre.

Det er spennende å tenke på hva som kan utrettes om bare ressurser blir frigjort til det. Ressurser som for øyeblikket brukes til å skrive lange saksdokumenter, som ingen egentlig orker å sette seg ordentlig inn i. Kanskje vi må tørre å kutte noen utredninger og heller bruke tida til nytenkning for å kunne utrette det vi egentlig vil gjøre? Kanskje vi forsøker å gape over "för mycket", slik at vi er i ferd med å miste hele stykket? Jeg tror tida er inne for å FOKUSERE & FORENKLE – både for oss i SR men kanskje også for en del av dere som leser Lys & Liv?

Tone Stangeland Kaufmann
Avtroppende -studentrådsleder

Rekordstort Praktikumskull ingen sovepute for Den norske kirke

Mange kandidater er usikre på om de vil bli prester

På høstens Praktikumskull går det 31 personer som er "ferdige" prester i desember. Da vil de ha de nødvendige kvalifikasjoner for å bli ordinert til prestedtjeneste i Den norske kirke. Med en økende prestemangel vil det være behov for alle som en. Men langt fra alle er sikre på at de vil bli prester i en folkekirke som vår.

Mange opplever situasjonen i kirken så uklart og turbulent at de har kommet i sterk tvil om de vil bli prester i denne kirken. Lys og Liv har intervjuet to fra høstens Praktikumskull.

Det er forbausende mange på kullet vårt som er usikre på om de vil søke stilling i DNK, forteller Hanne Furuseth Weider.

Selv er hun innstilt på det, men medgir at de siste tiders hendelser sliter på tilliten til kirkens ledelse. Fra ikke å ha lyst til å bli prest i det hele tatt da hun begynte på grunnfaget, har prestekallet modnet seg fram gjennom noen år.

– Jeg hadde egentlig tenkt meg inn på BI, men ville ta grunnfaget for å bli bedre kjent med troen min, forklarer Hanne. Det gav mersmak, og første semester på teologistudiet (SNT) syntes jeg rett og slett var gøy! Etter hvert falt alle argumentene mine mot å bli prest en for en. Da jeg gikk løs på språkfagene, hadde jeg bestemt meg for å fullføre. Nå ser jeg fram til å komme ut i prestedtjeneste, fortrinnsvis i menighet.

– Jeg har lenge vært innstilt på å bli prest, men nå er jeg blitt mer usikker, forteller Jan Tommy Fosse.

Han har vokst opp i indremisjonsmiljøet i Degernes i Østfold. Som en relativt konservativ teolog opplever han at toleransen for hans standpunkter og holdninger blir stadig mindre. Han har vært inne på tanken om å gå over til et annet kirkesamfunn, men opplever det som litt av en identitetskrise hvis han nå finner å måtte si nei til tjeneste i DNK. Han er ikke alene om å være sterkt i tvil.

– Jeg har tross alt hatt et kall til å bli prest siden jeg gikk i andre klasse på videregående skole, forteller han, og snakker varmt om sitt store presteforbilde fra ungdomstida.

Jan Tommy har vært mye engasjert i barne- og ungdomsarbeid i Lambertseter i hele studietiden. For tiden er han leder av menighetsrådet der.

– *Hva kan få deg til å si nei til tjeneste i Den norske kirke?*

– At kirken ikke vil ha meg fordi jeg for eksempel er motstander av kvinners prestedtjeneste. I Sverige har det blitt sånn, og det er mye som peker i retning av at det kan bli slik her også. Politikernes iver etter å overstyre kirken kan på sikt føre til at jeg som prest vil bli pålagt å gjøre slikt som jeg av teologiske grunner ikke kan, som for eksempel å velsigne homofile partnere.

– *Situasjonen nå er jo langt fra så dramatisk?*

– Det er blitt stadig vanskeligere for konservative

TEKST: JON-GEIR DIETTMANN FOTO: MARIANNE TORP

prester å arbeide for det de mener er rett. Når biskop Stålsett for eksempel snakker om at kirken må bli mer inkluderende, så mener han at det bare skal gjelde til venstre i kirkebildet. Det er ikke mye populært at noen prester i en dåpssamtale stiller spørsmål om foreldrene har tenkt å gifte seg, eller nekte noen som lever i åpenbar synd å få del i nattverden.

Hanne mener det er et stort tap for kirken om personer som Jan Tommy ikke blir prester. Selv om hun er uenig med ham i en del teologiske spørsmål, kan hun ikke dele det synspunktet som noen har, at han ikke kan bli prest i kirken.

– Mange i menighetskjernen er mer i pakt med den konservative delen av presteskapet enn med den liberale. Jeg synes media kjører ensidig fram et krav om at dem som opplever seg satt utenfor, må bli respektert. Det bør jo gjelde andre veien også. Her savner jeg litt ydmykhet. Jeg opplever at dette også er å trampe på den eldre generasjon av dem som er troende. I homofilisaken tvinges de på en måte til å endre syn på hva som er Guds vilje for å bli akseptert, uten at det nye ståstedet har noen klar rot i Bibelen. Jeg ser det som et sunnhetsstegn at kirken ikke alltid følger folkemeningen. Det er jo hva som er sant og rett som er avgjørende, ikke hva meningsmålingene sier.

Jan Tommy skal først ut i feltpresttjeneste i ett år, og får derfor en tenkepause før han må ta stilling til hva han gjør videre. Han sliter med å finne ut hvor han skal sette fokus.

– Hvis jeg løfter blikket oppover i systemet, mot biskopene, blir jeg forvirret og mismodig. For meg er det helt avgjørende at det er gjensidig tillit mellom meg og den som skal være min biskop. Derfor er flere av bispedømmene helt utelukket for meg. Hvis jeg setter fokus på menigheten som jeg skal gjøre tjeneste for, så er det lettere å se at jeg har en viktig jobb å gjøre der. Vi er mange som savner veldig et klart signal fra kirkens ledelse på om vi er akseptert og ønsket som prester. Hvis den sittende regjeringen hadde fått som de ville, så tror jeg de ville kvitte seg med prester som tilhører min gruppering.

– Noen vil kanskje mene at kallet ikke stikker særlig dypt hvis man kan la være å bli prest når man ikke får det som man vil i ett og alt?

– Jeg tror at den usikkerheten mange potensielle prester nå føler bunner i en dypere krise i kirken. Jeg er innstilt på at mye kan gå meg imot i prestedtjenesten, men hvis jeg opplever at kirken ikke har plass for meg, eller ser meg som et problem, så må jeg vurdere om det er bedre at jeg får bruke min tid og mine krefter i en annen sammenheng. Hvis for eksempel barna mine blir utsatt for hets i menigheten fordi jeg ikke vil vie en som er fraskilt, så vil jeg si stopp. Jeg har også en forpliktelse for familien min.

Hanne skyter inn:

– Jeg er enig i at barnas situasjon må få foran, men Bibelen sier jo noe om frafall, angst og press som skal ramme menighetene i de siste tider. Det du nevner med hets etc. kan jo handle om dette, og det er det vel kanskje ikke like lett å bare trekke seg fra?

– Nei, det er jeg enig i. Men de prestene som tar opp kampen mot urett og vranglære blir dømt, mens de som forandrer kirkens lære og innleder en helt ny kirkelig praksis, de blir sittende. Her er det noe som ikke henger på greip.

– Problemet for kirken i dag er ikke at den ikke er trendy nok, sier Hanne. – Det er en enorm religiøs søken hos mange, og jeg tror ikke en dvask, tilpasset folkekirkelighet på noen måte kan møte en slik søken. Vi ser også at det er andre kirkesamfunn som fanger opp dette. Folk vil vite hvorfor jeg er en kristen! Når jeg skal gå i en dåpssamtale så tror jeg faktisk foreldrene ønsker å høre at Gud gjør et under i dåpen. Vi må våge å være kirke!

Jan Tommy og Hanne har mye positivt å si om Praktikum som motiverer dem og hjelper til med en avklaring.

– Det vi jobber med på Praktikum er kjemperrelevant i forhold til prestedtjenesten, mener Hanne. Her får vi en masse gode ideer til hvordan vi kan gjøre ting. Undervisningen og øvelsene treffer min situasjon fordi jeg vet at jeg vil bli prest. Jeg tror nok også

Forsetter side 15

«Jeg ser det som et sunnhetsstegn at kirken ikke alltid følger folkemeningen»

Hanne

Rektor Halvor Nordhaug:

Bli prest i DNK med god samvittighet!

Som rektor gleder det meg selvsagt å lese at studentene opplever Praktikum som meningsfullt og relevant i forhold til prestedtjenesten. Det er mitt klare inntrykk at mange opplever en positiv avklaring om sin egen fremtid som prest i tiden på Praktikum.

Det er imidlertid noen som forblir usikre til siste slutt, og enkelte kommer også fram til en negativ avklaring: De vil ikke bli prester. Grunnene til dette kan være mange. Det kan være personlige forhold, men det kan også skyldes

den kirkelige situasjon. Jeg legger ikke skjul på at den nåværende konflikt og splittelse i kirken tærer på studentenes frimodighet. Det er ikke vår oppgave på Praktikum å skjønne virkeligheten. Men vi som er lærere er fast overbevist om at man fortsatt kan gjøre prestedtjeneste i Den norske kirke, og det med god samvittighet. Menighetene trenger prester som kan hjelpe dem til å lese Bibelen og finne fram til en trygg kristen identitet. Det er nok av meningsfulle oppgaver å ta fatt i som prest.

Også til konservative studenter som er motstandere av kvinnelige prester, sier jeg uten forbehold at de er ønsket som prester i vår kirke. Det er ingen grunn til å frykte at slike prester vil bli «frosset ut» i framtida. Kanskje vil de møte mer motstand enn i tidligere prestegenerasjoner på grunn av sin overbevisning. Men såfremt kritikken mot dem fremmes på en kultivert måte, får de tåle det. Mobbing skal de derimot ikke finne seg i.

Nye studenter høsten 2000

Fra semesteråpningen
i august.
Foto: Lars O. Flydal

Østfold

Christiansen, Erik Kjeld Vasdal, 1719 GREÅKER
Ekvik, Inge, 1621 GRESSVIK
Heidelberg, Knut Klaveness, 1809 ASKIM
Vasdal, Berit Michaela, 1718 GREÅKER

Akershus

Alvestad, Liv Berit, 1475 FINSTADJORDET,
Berglund, Anders, 1911 FLATEBY
Bordvik, Espen Andre, 2000 LILLESTRØM
Breen, Marit, 1900 FETSUND
Eggum, Jan Tomas, 2016 FROGNER
Engh, Anna Guttormsgaard, 1339 VØYENENGA
Haugsvædt, Bård Aslak, 1357 BEKKESTUA,
Hegertun, Kristian Terje Wold, 1473 SKÅRER
Jansen, Øystein, 2016 FROGNER
Jordheim, Trygve Wille, 1349 RYKKINN
Lorentz, Karen Anne, 1440 DRØBAK
Nordhaug, Ole Andreas, 1430 ÅS

Oslo

Øjordal, Maria, 0260 OSLO
Bråtane, Kattrine, 0658 OSLO
Eika, Jeanette, 0259 OSLO
Gjelstad, Hilde, 0370 OSLO
Halvorsrud, Wiebke Erika Bettina, 1153 OSLO
Hansen, Gyri, 0672 OSLO
Hansen, Ingvild, 0858 OSLO
Hesselberg, Håvard, 0166 OSLO
Holmqvist, Hege, 1259 OSLO
Holmsen, Steinar, 1166 OSLO
Hyldmo, Åsne Ask, 0777 OSLO
Hoiseth, Christin Egede-Nissen, 1281 OSLO
Johansen, Karoline Amalie Haugen, 1286 OSLO
Johansen, Trond Kristian, 1286 OSLO
Johnsen, Lotte, 1165 OSLO
Kristoffersen, Tonje, 0774 OSLO
Midttun, Sondre Tristan, 0864 OSLO
Moe, Knut Helge Markussen, 0982 OSLO
Mork, Audun, 0597 OSLO
Mosvold, Per-Kristian, 0585 OSLO
Mørch, Claes Blom, 0166 OSLO
Mørkøre, Elsebeth Kristiansdottir, 0962 OSLO
Nesheim, Marit, 1052 OSLO
Nikolaisen, Emil, 0196 OSLO
Refsnes, Svein Oskar, 1065 OSLO
Reindal, Eva Kristine, 0193 OSLO
Stordal, Sunniva Maria Gjøtterud, 0771 OSLO
Storm-Hexeberg, Tore, 0368 OSLO
Tveito, Lars Olav, 0172 OSLO
Viberg, Harald Johannes, 0876 OSLO
Vollbæk, Eivind Bendik Aadland, 0664 OSLO
Ånstad, Ann Margreth, 0494 OSLO

Hedmark

Blystad, Lars, 2322 RIDABU
Lappagard, Margit Kristin Frida, 2406 ELVERUM
Reitan, Torleiv, 2316 HAMAR

Buskerud

Gjengsto, Øyvind, 3300 HOKKSUND
Haare, Randi Pernille Os, 3330 SKOTSELV
Kaspersen, Hanne Elin, 3040 DRAMMEN
Kvilstad, Atle, 3616 KONGSBERG
Lien, Olav Martin, 3550 GOL

Oppland

Fjerdingsgen, Bjørn Erik, 2815 GJØVIK
Kjelsrud, Mari Stende, 2827 HUNNDALLEN
Mo, Ådne, 2816 GJØVIK
Ott, Eike Lennart Christoph, 2822 BYBRUA

Vestfold

Andreassen, Trond, 3264 LARVIK
Bratsberg, Helge, 3070 SANDE I VESTFOLD

Gjerp, Andreas Haugland, 3140 BORGHEIM
Hole, Charlotte, 3112 TØNSBERG
Horn, Lise, 3178 VÅLE
Kettilsen, Tone, 3152 TOLVSRØD
Konradsen, Charlotte, 3113 TØNSBERG
Kvilhaug, Inger Hefte, 3124 TØNSBERG
Larsen, Christine Bredvei, 3160 STOKKE
Ree, Anne Margrethe, 3216 SANDEFJORD
Sandnes, Ingvild Herculid, 3280 TJODALYNG
Skarbovik, Silje, 3150 TOLVSRØD
Sommereth, Leif Robert, 3210 SANDEFJORD
Stuestol, Torgeir, 3124 TØNSBERG
Vålansmyr, Åse Linn, 3282 KVELDE

Telemark

Eintveit, Norun Marie Eide, 3656 ATRÅ
Grønnerud, Hanne, 3718 SKIEN
Knobloch, Carl Fredrik, 3970 LANGESUND
Torp, Hanne, 3770 KRAGERØ
Våle, Synove, 3690 HJARTDAL

Aust-Agder

Ellingsen, Egil Elling, 4900 TVEDESTRAND
Johansson, Pontus Elias, 4886 GRIMSTAD
Karlsen, Kjetil, 4843 ARENDAL
Kjebekk, Anne, 4735 EVJE
Kolflaath, Helge, 4847 ARENDAL
Lauvhjell, Arne, 4990 SØNDERLED
Sveen Ole Halvard, 4760 BIRKELAND

Vest-Agder

Gallatin, Hanne, 4473 KVINLOG
Haugland, Gunvor Lovise, 4536 BJELLAND
Kloster, Sven Thore, 4640 SØGNE
Laundal, Kristine, 4400 FLEKKEFJORD
Støle, Anne Cathrine, 4580 LYNGDAL
Øhrn, Marianne, 4637 KRISTIANSAND S
Ågedal, Gunnar, 4525 KONSAMO

Rogaland

Andersen, Thore Wiig, 4250 KOPERVIK
Barka, Helg Ingvild, 4100 JØRPELAND
Bjaanes, Helene, 4370 EGERESUND
Eikrem, Asle, 4389 VIKESÅ
Eskildsen, Roald, 4015 STAVANGER
Frantzen, Inger Marie, 4137 ÅRDAL I RYFYLKE
Larsen, Solfrid Johnsen, 4019 STAVANGER
Lerbrekk, Gunleiv, 4360 VARHAUG
Medhaug, Audun, 4270 ÅKREHAMN
Sirevåg, Marie Terese, 4319 SANDNES
Åsnes, Sven Kjetil, 4460 MOI

Hordaland

Andersen, Lene Merete, 5700 VOSS
Arnevik, Annhild, 5420 RUBBESTADNESET
Gjertsen, Ragnhild Daac, 5244 FANA
Gullaksen, Fredrik Malvin, 5097 BERGEN
Otneim, Kristine, 5200 OS
Petersen, Kjersti Meyer, 5035 BERGEN

More- og Romsdal

Eikrem, Lars-Håvard, 6036 MAUSEIDVÅG,
Hitland, Siri Moldsvor, 6300 ÅNDALSNES
Hofseth, Laila Mari, 6055 ULSTEINVIK
Kulo, Sindre, 6509 KRISTIANSUND N
Nytun, Erlend Bjørndal, 6063 HJØRUNGAVÅG
Solheim, Leif Ole Torske, 6570 SMØLA
Sæter, Eivind, 6090 FOSNAVÅG

Sor-Trøndelag

EGGEN, Thor, 7020 TRONDHEIM
Kjøllesdal, Jon Steinar, 7391 RENNEBU
Singsaas, Ingvild Karene Gyllensten,
7024 TRONDHEIM

Nord-Trøndelag

Buknotten, Ragnhild Terese, 7970 KOLVEREID
Mork, Torgeir, 7777 NORD-STATLAND

Nordland

Bleikvassli, Lena Maria, 8647 BLEIKVASSLIA
Rolvåg, Åshild Anita, 8514 NARVIK
Ørnes, Kjartan, 8432 ALSVÅG

Troms

Mathisen, Gunnfrid Ljones, 9310 SØRREISA

Finnmark

Haugan, Lars, 9730 KARASJOK

Nye internasjonale studenter

Tamm, Therese, Sverige
Christensen, Karsten, Danmark
Bruns, Katja, Tyskland
Duesberg, Juliane Felicitas, Tyskland
Fricke, Annegret Ruth, Tyskland
Günter, Marit, Tyskland
Schlosser, Donata, Tyskland
Alpermann, Matthias, Tyskland
Jostina, Iveta, Latvia
Sarlauskaite, Jurgita, Litauen
Mwaikali, Edward Johnson, Tanzania
Chen, Xi Da, Kina

Hvem skal fylle de nye prestestillingene?

Regjeringen har lagt fram et forslag om 35 nye prestestillinger over statsbudsjettet. Et viktig spørsmål blir: Hvem skal fylle disse stillingene i tillegg til den prestemangelen som allerede finnes?

Faktum er at de tre utdanningsstedene i landet som utdanner teologer (MF, TF og MHS) ikke klarer å levere så mange ferdig utdannede prester som det er behov for. MF har jobbet bevisst med rekruttering lenge, men det må til en mye bredere satsing fra de kirkelige myndigheter om dette skal lykkes.

Tallene for høstsemesteret (se egen ramme) viser at vi øker studenttallet på studieløp for kristendomskunnskap (grunn-, mellom- og hovedfag samt mastergraden), vi har fortsatt mange videreutdanningsstudenter, men det er dessverre ny nedgang i tallet på teologistudenter, etter at nedgangen så ut til å ha stagnert de to-tre siste semestrene.

Tallet på teologistudenter har sunket drastisk siden begynnelsen på 90- tallet. MF alene har mistet 130 teologistudenter siden -93 da vi hadde 283 studenter. En tilsvarende nedgang har gjort seg gjeldende også på Misjonshøgskolen og på Teologisk fakultet. Sammen med TF og MHS har vi sett på noen tall og laget noen prognoser. Kirken vil, i følge prosjektleder i Kirkerådet Eigil Morvik, ha behov for ca. 60 ferdig uteksaminerte prester hvert år. Slik det ser ut nå, vil de tre institusjonene sammen være i stand til å levere kun 39 kandidater hvert år fra år 2001. Når vi så også vet at på langt nær alle som tar Praktikum går ut i preste-tjeneste, sier det seg selv at kirken går et formidabelt bemanningsproblem i møte. Det som kan avhjelpe situasjonen noe er den nye ordningen med ordinasjon av ikke- teologer, men det er lite som tyder på at dette vil bli noen stor gruppe. En god del prester har sluttet å jobbe som prester. Er det tenkelig at disse kan mobiliseres til å forlate personsjefsjobber og andre yrker for å ikle seg prestekjolen igjen?

Kirken trenger flere av disse - studenter som ved endt utdanning vil gå inn i kirkelig tjeneste.

MF jobber målbevisst med å rekruttere flere til å ta teologistudiet hos oss, men det er helt på det rene at skal kirken få tilstrekkelig mange prester i årene som kommer, så må det til en kraftanstrengelse over tid. Ikke en eller to, men mange aktører må på banen. Det er et komplisert sett av faktorer som gjør at rekrutteringen har stanset opp. Mange av dem som studerer for å bli prest forteller at det hadde stor betydning for deres valg at de ble kjent med prester i sitt lokalmiljø som brant for sitt prestekall, og som trivdes i tjenesten.

Rekruttering til preste-tjenesten begynner tidlig i ungdomsårene. Derfor er et godt utbygd ungdomsarbeid utrolig viktig. Men like viktig er det at kristen ungdom oppfordres til å tenke kirkelig tjeneste i sine framtidsplaner. Kampen om studentene er hard, men heldigvis er det langt fra alle som er opp-tatt av å tjene masse penger og ha stor ytre framgang. De fleste av dem som i

dag studerer teologi hos oss, hadde faktisk ikke tenkt å bli prest da de begynte på MF. De skulle bare ta et grunnfag i kristendomskunnskap. I løpet av det året skjedde det noe med planene deres. De likte faget, de ble fascinert av spørsmålsstillingene eller de oppdaget Bibelens utrolige rikdom. Kanskje motte de også kirkens kall. De fikk uansett lyst til å studere videre.

Kanskje er kirkefolk flest litt for tilbaketrukkent og tenker at dette vil sikkert rette seg. Om rekruttering til preste-tjenesten er vanskelig, så er ikke situasjonen for kateketer og diakoner noe bedre! Jeg tviler på om et tideverv kan komme av seg selv! Tallene og situasjonen i kirken roper på en kraftanstrengelse! Et viktig spørsmål blir: Hvordan kan vi få menigheter og prester engasjert av problemet? Hva kan hver og en helt konkret gjøre for at flere kan tenke seg å arbeide i en vigslet stilling i kirken?

Studenttall ved Menighetsfakultetet høsten 2000

(Tallene fra høstsemesteret i -99 i parentes)

Kristendomskunnskap grunn-, mellom- og hovedfag inkl. masterstudenter	299	(289)
Semesteremne i kristendomskunnskap med religions- og livssynsorientering	502	(518)
Teologistudiet inkl. semesteremne i praktisk teologi	155	(169)
Praktikum	31	(12)
Kateketutdanningen	3	(13)
Doktorgradsprogrammet	37	(37)
Sum studenter:	1027	(1038)

Lærere i KRL-faget!

Ta videreutdanning- 10 vekttall - mens du er i jobb

Nye kurs (over to semestre) startes våren 2001 i Oslo, Molde og Hamar

Semesteremnet i KRL legger hovedvekten på de nye elementene i skolefaget:

- Faglig og didaktisk innføring
- Etikk/filosofi
- Religions- og livssynskunnskap
- Bibelkunnskap
- Kristen livstolkning i dag
- Kristendommens historie

Studiet gir lønns- og fagkompetanse. Det godkjennes som videreutdanning for lærere med allmennlærerutdanning og for lærere med grunn- og mellomfagseksamen kr.dom før 1997.

Undervisning våren 2001:

Oslo 8 lørdager:

6.01, 20.01, 3.01, 3.02, 17.03, 1.03, 21.04, 5.05.

Molde 6 fredag etterm./lørdag:

19.-20.01, 2.-3.02, 16.-17.02, 9.-10.03, 23.-24.03, 11.-12.05

Hamar 6 fredag etterm./lørdag:

12.-13.01, 26.-27.01, 9.-10.02, 17.-17.03, 20.-21.04, 4.-5.05.

I Oslo starter også påbygningsenheten/andre del av grunnfag (10 vekttall) som sammen med KRL gir fullt grunnfag
Undervisning: 7 lørdager i vårsemesteret

Søknadsfrist: 27. november 2000

Ingen kursavgift. Semesteravgift ca. kr.410,-
Studieplan/søknadsskjema får ved henvendelse til MF
Kontakt: Konsulent for etter- og videreutdanning
Ann Midttun 22590500, E-mail: kurs-kr1@mf.no
tlf. 22 59 05 00, fax 22691890
<http://www.mf.no/>

Etterutdanningskurs på MF for lærere i videregående skole

2.-3.januar 2001

Tema: Pluralisme før og nå

Emner:

2.januar:

Den religiøse pluralismen i antikken med vekt på Roma

Den kulturelle og politiske situasjonen i Roma i kirkenes første tid

De først kristne i Roma - et kulturmøte

Pluralismen i Europa i dag

3.januar:

Skolens/religionsundervisningens oppgave i et pluralistisk samfunn

Pluralisme og identitet

Pluralisme og livssyn i etikken

Euthanasiproblemet i et pluralistisk samfunn

Pluralismens grenser i etisk sammenheng

Foredragsholdere:

Tor Hauken, Gunnar Holt, Otto Krogseth,

Ulla Schmidt, Gunnar Heiene, Nils Aksel

Røsæg, Oskar Skarsaune, Lars Østnor

Kursavgift: kr.300,-

Påmeldingsfrist: 20.november

Kontakt: MF v. Ann Midttun,tlf. 22590500,

E-mail: ann.midttun@mf.no

LITTERATUR-INFO

Nye bøker fra MF-lærere

Nylig er det kommet fire nye bøker skrevet og redigert av MF-lærere. Her følger en kort presentasjon av bøkene.

Rektor *Halvor Nordhaug* på MFs Praktikum har skrevet en ny lærebok i homiletikk (prekenlære) med tittelen **SÅ MITT HUS KAN BLI FULLT**, utgitt på Luther forlag. Boken henvender seg til teologistudenter, prester/pastorer, lekpredikanter og andre som er opptatt av kristen forkynnelse. Nordhaugs bok ønsker å gi tro på at det nytter å forkynne, men vil samtidig utfordre alle som preker til å arbeide med

seg selv og sin forkynnelse, slik at preken kan bli aktuelle og levende ord som berører dagens mennesker "...så mitt hus kan bli fullt".

Boken **MAKT, EIENDOM, RETTFERDIGHET** med undertittelen **Bibelske moraltradisjoner i møte med vår tid**, er utgitt på Gyldendal forlag. Boken formidler ny forskning og grunnleggende kunnskap knyttet til spørsmål som dreier seg om rettferdig fordeling av goder og ressurser. Dens målgruppe er studenter innenfor teologi og kristendoms-kunnskap, forskere og andre interesserte. Boken er redigert av professor *Jan Olav Henriksen*, MF. *Øvrige bidragyttere er Gunnar Heiene, Knut Holter, Karl Olav Sandnes, Terje Stordalen og Jostein Ådna.*

Høsten -99 arrangerte MF tre temadager i forbindelse med totusenårsskiftet. Sentrale teologer og kulturpersonligheter presenterte ulike innfallsvinkler og aspekter knyttet til Jesus-skikkelsen. Disse bidragene er nå samlet i en bok med titte-

Hva gjør MF i høst for å rekruttere studenter?

Opptaket for denne høsten tok seg godt opp etter et heller skuffende førsteopptak gjennom Samordna opptak. Studieveileder Målfrid Norum har gjort en svært god jobb med å hente inn studenter på restetorget i slutten av juli.

Undersøkelsene blant de nye studentene viser også at vårt arbeid på TT:2000, Skjærgårdsgospel og Arena har hatt betydning for noen. Dette er oppløftende! Men hva skjer i høst?

Ekstern rekruttering

Lærerne på studieløp for kristendomskunnskap har fått en spesiell utfordring til å besøke aktuelle folkehøgskoler, bibelskoler og høgskoler rundt om i Norge. Der skal de gi smakebiter på hva kristendomsfaget kan by på. I tillegg er det med en student som er opplært i å formidle rekrut-

teringsinformasjon på slike skoler. I høst skal Gunnar Heiene besøke Bibelskolen i Grimstad sammen med stud.theol. Kjersti Gautestad Norheim. Arild Romarheim skal besøke Bibelskolen Bildøy, Bergen i slutten av november. Kjersti Gautestad Norheim er også med her. Vi planlegger i tillegg at hun skal innom Danielsen vg.skole og NLA samtidig.

Norge Rundt

Det blir også en Norge Rundt tur i høst. Helgen 3.-5. november skal Kjell Olav Sannes til Stavanger sammen med studentene Chen Xi Da, Hilde Barsnes, Margrete Hausken Hovland og undertegnede. Vi skal besøke Hillevåg, Bekkefaret og Madlamark menighet. Kjell Olav Sannes skal ha en kortforelesning på Høgskolen i Stavanger. Hilde Barsnes og Margrete Hausken Hovland skal lede et seminar lørdag 4. november 11.00 – 15.00 i Ynglingen om Forkynnelse og formidling. Kurset retter seg mot frivillige medarbeidere fra 16 år og oppover og barne- og ungdomsarbeidere.

Intern rekruttering

Her gjør studentrådet og miljøutvalget (MU) en god jobb gjennom å arrangere forskjellige faglige og miljømessige samlinger. I tillegg har MU gjort en god jobb med fadderordningen i år. Det er viktig at nye studenter blir kjent med eldre studenter. Prestespiren, som er en samling for studenter på grunn- og mellomfag som vurderer å gå videre på teologistudiet, har to samlinger denne høsten. Der får de møte prester som forteller om sitt arbeid, og de får komme fram med sine forventninger og fordommer i forhold til det å bli prest. Kateketforum holder fram katekettjeningen.

Søknadsfristen for å studere på MF fra våren er 10. november. Det er en viktig oppgave å utfordre ungdommer til å studere med sikte på prestetjeneste og katekettjeneste. To yrker med høye krav, men som også gir mye mening og velsignelse.

Be om at Gud kaller flere til tjeneste i sin kirke og våg å utfordre ungdommer til tjeneste i kirken. Ta dem med inn i et aktivt menighetsliv. Gi dem ansvar, veiledning, omsorg, støtte og ikke minst – gi dem kjærlighet.

To av MF-redaktorene, Jan Olav Henriksen (t.v.) og Nils Aksel Rosæg.

len 2000 HERRENS ÅR - aspekter ved Jesuskikkelsen inn i det tredje årtusen utgitt i serien Kirkeforum på Verbum forlag. Boken er redigert av Nils Aksel Rosæg og Lars Østnor. Blant bidragsyterne er redaktør Per Egil Hegge, professor Hans Fredrik Dahl, dr.philos. Knut Lundby og biskop Martin Lonnebo - i tillegg til flere av MFs lærere.

Oskar Skarsaune og Karl Olav Sandnes har skrevet studieboken MANNEN SOM BLE MESSIAS. Den ble laget i forbindelse med serien ved samme navn som sendes på NRK2 denne høsten. TV-serien fokuserer på den bibelkritiske forskning omkring hvem Jesus var.

De tre første bøkene selges gjennom ordinære bokhandlere, mens den siste fåes ved henv. til Hefteekspedisjonen i NRK eller Norsk Kristelig Studieråd.

DET LUNE HJØRNET

Have you heard about Martin Luther?

Vi var to MF-teologer på studiereise i USA. Utdannet ved fakultetet i en tid da den konfesjonelle bevissthet preget studium og undervisning på en gjennomgripende måte: Martin Luther og den lutherske lære strålte mot oss som selve Lysbæreren i det konfesjonelle mørke. Ingen over, ingen ved siden. Vi visste at det var slik det var, og vi likte det. Som sagt: På reise i USA. Med fly fra New York til Minneapolis på kvelden selveste Thanksgiving Day. Den kvelden enhver amerikaner med respekt for seg selv og fedrelandet nyter kalkun og familiehygge i hjemmets lune vrå. Men vi var underveis, og opplevde det aldeles selsomme å ha en hel DC-10 for oss selv – vi to sammen med 5 vakre flyvertinner og to pursere. Som rimelig var, kom vi fort i snakk. De fem trakterte oss på aller beste måte, og spurte omsorgsfullt og høflig hva som bragte de to herrerne til USA. Mitt gode reisefølge prøvde seg litt forsiktig med følgende: "Well, you see, we are lutheran pastors from Norway. Have you heard about Martin Luther?" Med vår bakgrunn lod det i grunnen ganske naturlig og tilforlatelig. Men det var da det skjedde: Den vakreste av de fem monstret oss med et ganske bestemt blik, trakk pusten dypt, og sa: "Oh my! I am a catholic, have you heard about Jesus Christ?" Jeg synes jeg husker det ble stille ei stund hos de to lutherske teologene. Siden har jeg ofte tenkt at man burde reise mere med fly. Det kan gi viktige perspektiver over livet i lavlandet.

Leif Gunnar Engedal

Savile Row A/S KIRKETORGET

PRESTE- OG KIRKEUTSTYR

Welhavensgt. 10, 0350 Oslo
Tlf. 22 46 91 48
Faks 22 46 91 37
e-mail: savile@online.no

Alb: forskjellige mønstre til: Prest, diakon, kateket, kantor og klakkermedhjelper. Flere forskjellige stoffvarianter.

Skjorte til: Prest, diakon, kateket og kantor. Flere forskjellige farger. I 100% bomull eller polyesterbomull.

Messelagel: Vi leverer applikerte ferdige messelagel med stola fra kroner 6.000,-. Vi har også håndvevde og håndbroderte messelagel. Spør oss om tilpassede antependium, prekestol- og leseputkledde. Vi lager komplette tilbud med symbolforstått i alle farger. Vi har over 20 stoffvarianter å tilby.

Stoler til: Prest og diakon. Applikerte eller håndbroderte. Mange stoffvarianter og pris-klasser. Enkel eller vandre-bare modeller. Vi har symboloversikt over godkjente symboler.

Krigstsjakke i 100% krullt ullstoff. Foret og impregneret. Hette kan også leveres.

Konfirmantkappe: Flere modeller og stoffvarianter. Kvantumrabatter.

Kor-kappe: Mange modeller og stoffvarianter. Be om prestebud og stoffprøver.

Prosesjonskors: I tre, messing eller nikkel. Priser fra kr. 1.900 til 22.000.

Lysgjøbe i smijem: Flere varianter og pris-klasser. Gulv- eller fra kr. 7.500. NYHET: Bordglobe kr. 2.450. Til globe har vi lyskasse med bøsse. Vi har store staker til dåps- og påskelys.

Diferposen: Forskjellige modeller og pris-klasser.

Lysmansjett i plast. Billig forpakning mot rennende lys.

Kattverdi- og sogebusssett: Flere størrelser. Kirkesøy: Vi leverer alt innen kirkesøy.

Vi lærer også:
• Salmesiller • Stearinlys til lysgjøbe, dåp og aller. Alle karante modeller.
• Kontakt oss for stoffprøver og symbolforstått

Vi er totalleverandør innen preste- og kirkeutstyr. Ta kontakt for kataloger og priser

Må kirkehistorien skrives på nytt?

Hans P. Pedersen
2000 år med Den Hellige Ånd
Heftet, 403 s. Kr. 149,-

REX 22 11 13 10

Kaster dere penger?

Santalmisjonen tjener penger på salg av brukte frimerker og postkort. Vis omtanke for misjonen. Spør oss om å få tilsendt en samleske som kan henge på kontoret eller i hjemmet. Tlf: 22 57 86 00.

Den norske Santalmisjon

Folkets Framtid

En politisk ukeavis med kristent grunnsyn

Postboks 453, Sentrum 0104 Oslo - tlf. 23 10 28 20
e-post: red@folketsframtid.no

BOKMILJØ ANBEFALER

www.lunde-forlag.no

Gunnar Elstad
Grunnleggende sjelesorg

En bok som gir selvinnsikt, bedret samtaleteknikk og råd for hvordan man møter mennesker med problemer i kristenlivet. Første bok i en ny serie, *Sett mot i hverandre*, fra den kjente forkynteren og sjelesørgeren

kr 160,-

Raimo Mäkelä
Psykopatenes makt

Hva er kjennetegnet på en psykopat? Hvorfor får noen av oss avvikende karaktertrekk? Hvordan skal vi forholde oss til maktmennesker? Forfatteren, som er en kjent kapasitet på området i Finland, gir kloke og praktiske råd.

kr 98,-

Bergen 55 32 69 20
Bodo 75 52 53 54
Bryne 51 48 24 49

Kristiansand 38 12 05 60
Nærbø 51 43 46 55
Sarpsborg 69 15 14 69

Stavanger 51 52 00 24
Trondheim 73 52 30 33
Tønsberg 33 31 67 05

BOKMILJØ

www.boktorget.no

OLSEN NAUEN KLOKKESTØPERI

Boks 2035 3103 Tønsberg
tlf. 33 35 90 40
Klokker - Ringemaskiner
Service

Spesiallaget:
Tepper, løpere,
kyrkjetekstiler

Oppland Fylkes
bygdeutviklingspris for 1998!
2967 Lomen Tlf / fax 61 34 39 99

JØLSTAD BEGRAVELSESBYRÅ

066 B. Jølstad

Abildsø - Grefsen - Grorud
Smestad - St. Hanshaugen
Døgnvakt: 22 79 77 00

Fra den helt enkle - til den mer påkostede gravferd

Neste nummer
av Lys & Liv
utkommer i
desember 2000

BRODERIKUNST
på alle typer
KIRKETEKSTILER

ATELIER NORSK BRODERIDESIGN

Broderikunster
Anne Landsverk

Inkognitogt. 4, 0258 Oslo, tlf. 22 56 02 82

VÅG STILLHETEN

Ta tid til retreat

TOMASGARDEN, 1796KORNSJØ

Tlf. 69197820 - Fax 69197894

e-post: tomasgarden@c2i.net

SANDOM RETREATSENTER

2685 GARMO

tlf. 61212745 - fax 61212189

e-post: sandom@online.no

KIRKEBEKLEDNING

Albaer for prester, kateketer og diakoner. Liturgiske drakter for klokkere. Tjenesteskjorter i 100% bomull for kirkelige ansatte.

KIRKEBEKLEDNING
Tlf. 71531334
6635 Meisingset

**Bestilling av
annonse plass i Lys & Liv?**
Kontakt Marianne Torp
tlf. 22 59 05 50

NYHETER FRA LUTHER FORLAG

Halvor Nordhaug

...så mitt hus kan bli fullt

Det er en stor begivenhet når Luther Forlag nå gir ut en ny prekenlære skrevet av rektor ved Menighetsfakultetets praktisk teologiske seminar.

Boka vil gi tro på at det nytter å forkynne. Samtidig vil den utfordre alle som preker til å arbeide med seg selv og sin forkynnelse, slik at prekene blir aktuelle og levende ord som berører dagens mennesker.

"...så mitt hus kan bli fullt"

Kr: 298,-

Besøk oss på: www.lutherforlag.no

BØKENE FÅR DU
I NÆRMESTE BOKHANDEL

Aktuelle bøker

Gunnar Stålsett

Under samme himmel

Taler og prekener av biskop Gunnar Stålsett

Les biskop Gunnar Stålsetts refleksjoner omkring utfordringene for dagens kirke, og om vårt felles ansvar for en mer rettferdig verden.

VERBUM

279,-

Morten Huse (red)

Prest og ledelse

Prest og ledelse er skrevet av over 20 bidragsytere og retter søkelyset på ledelse i kirken og prester som ledere. Utgitt i samarbeid med Den norske kirkes presteforening og Stiftelsen Kirkeforskning.

279,-

Nils Aksel Rosseg og Lars Østnor

2000 Herrens år!

Sentrale teologer og kulturpersoner presenterer ulike innfallsvinkler og aktuelle aspekter knyttet til Jesuskikkelsen. Forelesningsserien ble arrangert ved MF høsten 1999.

198,-

OVERGANGER

Overgang fra side 9:

at mange som har hatt et mer fjernt forhold til prestetjenesten i løpet av studietiden, nå blir bedre motivert.

Jeg stortrives også på Praktikum, sier Jan Tommy. – Her får vi hjelp til å fokusere på menighetene mer enn ordningene. Men kullet er kanskje for stort til å få fortrolige samtaler om følelser og vanskelige temaer, som for eksempel at vi har ulikt syn på kvinners prestetjeneste. Vi har hatt en del diskusjoner som har vært tøffe for mange. Den spente situasjonen i kirken gjør ikke dette noe enklere.

Hanne mener at uroen i kirken bare er en del av komplekset. En del synes prestetjenesten virker lite familievennlig, og at lønna er dårlig.

Jeg kunne ønsket meg mye mer kontakt med min biskop og mitt bispedømme underveis i studietiden, sier hun. Det ville bety mye for motivasjonen at man opplevde at det var noen som støttet deg og ba for deg, og som så fram til at nettopp du ble prest.

For henne har det betydd mye at noen i menighetskjernen på Langhus har vist interesse. Jan Tommy nikker samtykkende.

Jeg opplever på en måte at vi tas ut av kirken mens vi studerer, for så å bli satt tilbake i kirken igjen. Det er en litt kunstig tilværelse. Selv har jeg fått masse igjen for å være ungdomsleder i en menighet, men mange studenter bruker fritiden til helt andre ting enn menighetsarbeid.

Begge er enige om at menighetene godt kunne få mer ansvar for studentene enn det som er tilfellet i dag.

– Vår generasjon er jo veldig vant til bare å ta imot, sier Hanne med et smil. – Vi bor jo kunne ta ansvar for vår egen læring selv også, men jeg synes at vi som studenter skulle hatt obligatorisk menighetstjeneste underveis i studiet. Kirken har grunn til å være bekymret hvis den går nærmere etter i sommene hvor både MF- og TF- studenter har sitt åndelige hjem i studietiden. Mange går helt andre steder enn i kirkens gudstjenester.

Begge har forventninger til den nye ordningen "Veien til prestetjeneste" som knytter studentene mye tettere opp til biskop og menighet underveis i studiet. Det mener de er helt nødvendig. Selv hadde de kommet for langt i studiet til å nyte godt av denne ordningen da den ble innført.

Sammen med resten av kullet går Hanne og Jan Tommy spennende tider i møte. Om det blir ordinasjon og prestetjeneste på dem begge, gjenstår å se. Vi ønsker dem uansett lykke til med valgene de må foreta i månedene som ligger foran.

Ettersendes ikke ved varig adre-
seforandring, men returneres
Menighetsfakultetet med
påført ny adresse.

C-B Menighetsfakultetet

Retu
Post
0302

Lys og liv
MF Ti, Ly
2000 Årg. 66 Nr 4

SIST, MEN IKKE MINST...

Nå skal endelig de jødekristnes historie gjennom 2000 år skrives – og det i tre store bind. To av MFs lærere står svært sentralt i dette store arbeidet, nemlig Oskar Skarsaune som er hovedredaktør for verket *Jewish Believers in Jesus – A History from Antiquity to the Present*, og Reidar Hvalvik som er prosjektleder og med-redaktør.

De skriver de jødekristnes historie

Prosjektleder
Reidar Hvalvik
(øverst) og Oskar
Skarsaune.

Mange forskere fra hele verden skal gi sine bidrag til verket. Det er Caspari-senteret i Jerusalem, eid av Den norske Israelmisjon, som står bak dette initiativet. MF har sagt seg villig til å stille lagringsressurser til disposisjon for innsamlet materiale og å føre regnskap.

Reidar Hvalvik snakker med tydelig begeistring om dette prosjektet.

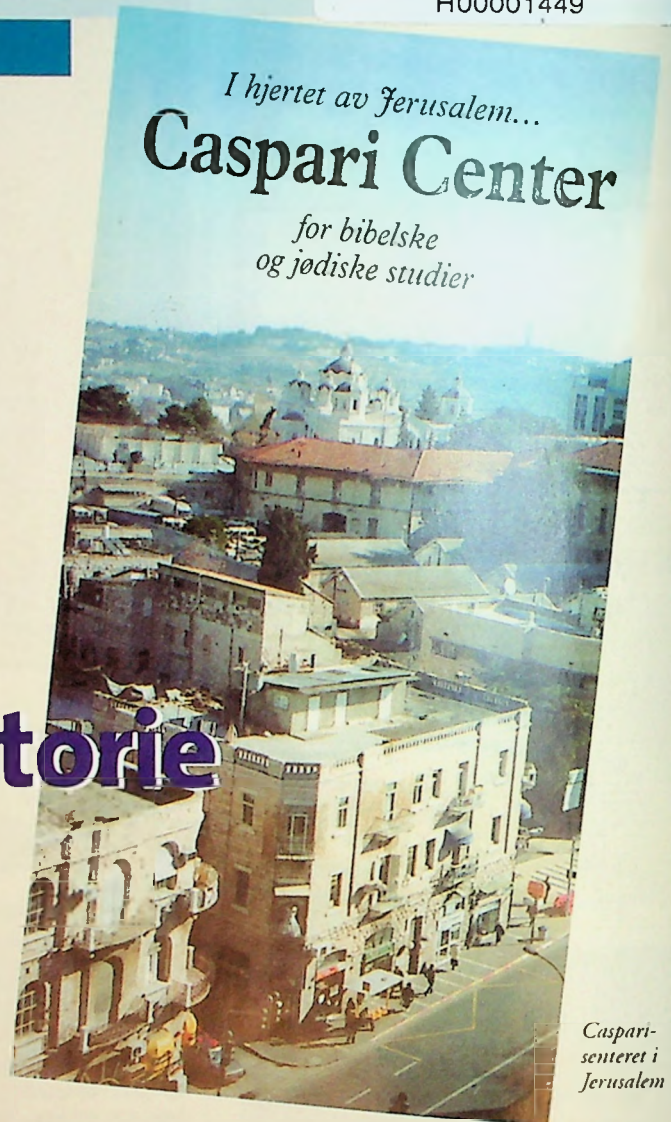
– Det er på høy tid at de jødekristne får skrevet sin historie. Deres plass i kirkehistorien er på mange måter neglisjert, og som del av den kristne kirke er de på sett og vis blitt marginalisert. Til å begynne med var jo alle menighetene jødekristne. I antikken kan vi se sporene av deres eksistens, men gradvis forsvinner de ut av horisonten. Først i moderne tid dukker begrepet "messianske jøder" opp. I dag er det flere hundre messianske menigheter. Særlig er det mange i Israel og i USA.

Reidar Hvalvik som også er leder av styret ved Caspari senteret, forteller at det er planlagt tre bøker som skal komme ut med to års mellomrom.

Første bindet kommer i 2002 og vil dreie seg om antikken fram til år 500.

Det andre bindet tar for seg perioden 500 – 1800, mens det sist bindet dekker perioden 1800 – 2000. For deler av prosjektet blir det snakk om å analysere kjent kildemateriale, men perspektivet som anlegges, vil skille seg fra tidligere forskning. Mens man tidligere har vært opptatt av fenomenet "jødekristendom", vil dette verket fokusere mer på de Jesus-troende jøder. Når det gjelder den siste delen av historien, vil det i stor grad bli tale om å finne fram til kilder som tidligere ikke har vært gjenstand for forskning. Her står man i første omgang overfor et betydelig registrerings- og innsamlingsarbeid.

I det første bindet er det hele 17 anerkjente forskere fra Europa, Nord-Amerika og Israel som skal

Caspari-
senteret i
Jerusalem

levere sine forskningsbidrag. Disse kom sammen i Jerusalem i september for å drøfte opplegget og for å sikre en mest mulig sammenhengende fremstilling. Om ett år vil så bidragsyterne komme sammen igjen, trolig i Cambridge, for å diskutere de enkelte kapitler. En tilsvarende prosess er også planlagt for resten av verket.

– Jeg ser det som en viktig oppgave å tydeliggjøre de jødekristnes plass i historien, sier Reidar Hvalvik. Det vil hjelpe dagens messianske jøder til å bli kjent med sine røtter. Og det vil kunne bevisstgjøre kirken for øvrig på sin jødiske arv.